

[Inger Gautier Schmit.]

nisteren meget ofte i første Afsnit af Paragraffen skriver, at kun under de og de Forhold har man Ret til den og den Hjælp, medens der saa i andet Stykke af samme Paragraf staar, at dersom vedkommende af de og de Trangsgrunde ikke selv kan udrede, hvad der skal udredes, kan det sociale Udvalg i Enkelttilfældene frafalde enhver Ydelse fra vedkommende. Og dette er ikke i enkelte Tilfælde, men det gaar igennem hele Socialreformen, og derfor kommer det ene til at svække det andet.

Ministerens Hensigt har tillige været at placere og specificere den forskelligartede Hjælp, saaledes at dobbelt Understøttelse undgaas, og saaledes at man faar netop den Hjælp, man trænger til. Lovforslaget minder mig egentlig i saa Henseende om et stort Postkontor med en hel Masse Hylder fra A til Ø, hvor den flittige Posttjenestemand anbringer de forskellige Forsendelser efter deres Bogstav.

Hvis nu Livet virkelig var som et saadant Postsystem eller Hylde-system, vilde dette være overordentlig heldigt og klarørende for alle dem, der arbejder med Systemet, altsaa i dette Tilfælde det sociale Udvalg, men min Erfaring er den, at hvor mange Paragraffer man end skriver, slaar de dog aldrig til overfor Livets mange brogede og forskelligartede Forhold. Man kan opstille Normer og forskellige Iagttagelser og Betragtninger over, hvad der kan passere og ikke passere, men man kommer alligevel altid til at staa overfor det uventede, det ikke beregnede. Med andre Ord, man vil altid komme til at mangle nogle Hylder, saa det trods al udmærket Opbygning og Rubricering vil vise sig, at der er en hel Del Tilfælde, hvor det frie Skøn og det frie Initiativ ene og alene kan løse Opgaven.

Skønt jeg altsaa fuldt ud anerkender Ministerens ideelle Bestræbelser i hele hans Opbygning af Reformen, finder jeg alligevel, at Lovforslaget er stærkt præget af en Centralisation og Socialisering af al Forsorg under det offentlige med stærk Understregning af det enkelte trængende Individets Retskrav overfor det øvrige Samfund, og tillige af dette, at al Forsørgelsesforsorg og Filantropi herefter bør henlægges under Socialministeriet.

Disse Ord, at en Person kan „kræve“, forekommer ofte i de forskellige Paragraffer, og i ganske overordentlig mange Paragraffer staar der: det afgøres af Socialministeren. Enkelte Steder antydes ganske vist et svagt Samarbejde med Skønnet og det

private Initiativ; men Hovedbetragtningen i Lovforslaget er dog denne, at vi maa bort fra det kommunale Skøn, vi maa bort fra den private Velgørenhed og fra de private Institutioner, saa Staten rigtig kan faa Indseende med alt, hvad her foregaar. Vi kan ikke blive længere ved disse tilfældige og uensartede Hjelpeforanstaltninger, men vi maa have en Rationalisering af Hjælpen.

Hvor ofte har vi ikke i disse Dage hørt dette Ord: vi maa have Orden i Sagerne, Stat og Kommune maa overalt til med fastlagte Lovregler, for at Hjælpen kan blive tilstrækkelig; der maa Planer, Reglementer, Vedtægtsbestemmelser, ensartet Præg over det hele, dels for at der virkelig kan blive tilsikret de trængende en tilstrækkelig Hjælp, dels fordi de mange Penge, som gives ud i socialt Øjemed, kan blive brugt paa en forstandig og økonomisk Maade, bl. a. saaledes, at Dobbeltunderstøttelse ikke finder Sted, og saaledes at det privat drevne Arbejde med Statsstøtte ikke misbruger denne Hjælp.

Mine Udtalelser tager særlig Sigte paa den Side af Ministerens Forslag, som prøver at løse de filantropiske Opgaver. Jeg mener i høj Grad, at Lovforslaget søger at flytte disse fra det private Initiativ over i Statens Haand. Men dette vil efter min Mening igen betyde en meget stor Forringelse af hele Forsorgsarbejdet, en saa stor Forringelse, at jeg slet ikke tror, den højtærede Socialminister er klar over det.

Thi ogsaa i Forsorgsarbejdet behøves der Personligheder, varmhjertede Mennesker, og jeg synes ikke, Lovforslaget giver stor Plads for særprægede Personligheder, for frie Impulser, for banebrydende Ideer. Det giver Anvisning paa mange vedtægtsmæssige Anstalter, paa Orden, paa ensartede Principper med Hensyn til Regnskabsvæsen, Husreglementer, Tilsyn o. s. v., men disse mange Anvisninger har jo ofte vist sig at kunne virke hemmende og dødende paa den personlige Indsats, paa den frie Udfoldelse af den Hjælpsomhed og Kærlighed, den Hengivelse i Arbejdet, som driver det private Initiativ frem, og som simpelt hen slet ikke kan undværes i hele Forsorgsarbejdet.

Man kan ikke gennem en Lovparagraf bestemme, at f. Eks. et Hjem som „Møltrup“, der har været til saa umaadelig Gavn for alle de hjemløse, der driver rundt paa Landevejene, skal fremstaa i den Skikkelse, hvori det er fremstaaet. Man kan heller ikke i et Lovforslag skrive, at Menighedsplejerne skal virke under den Form, hvorunder de virker. For hvad er det, der driver disse forskellige Arbejder frem? Det er netop